

ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ἐν Παρισίοις διοργανωθείσα "Ἐκθεσις παλαιῶν ἔργων ζωγραφικῆς τοῦ γυναικείου χρωστέρος, ἧς τὴν προτοβουλίαν ἔσχεν ἡ διαπρεπὴς ζωγράφος κ. Albert Renard, ἔκαμε νὰ ἀντιπαρέλθουν ὡς διὰ μαγικοῦ τινος φακοῦ πρὸ τῶν ὀμμάτων τῶν φι-

λοτέχρων ἔργα, φέροντα τὴν ὑπογραφήν τῶν ὀνομασιτέρων γυναικῶν ζωγράφων, ἀλλὰ καὶ συγχρόνως ἔφερεν εἰς φῶς πολλὰ κεκρυμμένα τάλαντα.

Τὰ ἔργα τῆς ἐνδόξου Ἑλισάβετ Vigée-Lebrun, τῆς Ἀγγελικῆς Kaufmann, τῆς Καίτης Greenaway, ὅσως καὶ τῆς Rosalba Carriera, ἦντις ἐζωγράφησε τὸν Watteau ἀγωνιῶντα καὶ τοῦ ὁποίου ἡ φουσιότης τῆς ἀσθενικῆς σαρκὸς ἐνέχει τι τὸ ἀπίστεως οὐγκινητικὸν καὶ θλιβερόν, γεννῶσι τὸν θαυμασμόν.

Ἐν τῇ ἐκθέσει ταύτῃ ἀπεκαλύφθη τάλαντον ἰσχυρόν καὶ πλούσιον χρωματισμὸς τῆς καλλιτέχνιδος Μαργαρίτας Gérard, γυναικαδέλφης τοῦ Fragonard, οὗτινος ἐκθέτει προσωπογραφίαν ὄραλαν.

Ἐπίσης ἐξετιμῆθη ἡ ἐμπειροτεχνία τῆς Ἀδελαΐδος Labille-Guiérid, ἡ θελκτικὴ λεπτότης τοῦ χαρακτήρος τῆς Δοκ. Inès d'Estmenard, ἡ εἰλικρινὴς ἀκριβεία καὶ ἡ εὐκρίνεια τῆς Ρόζας Bonheur, καὶ τῆς Μαρίας Baschkirtseff, ἧς ἡ τέχνη ἐπέπρωτο νὰ λήξῃ δι' ἐνὸς θανάτου ἀξιοσημειώτου. Εἰς τὰς εἰλικρινεῖς προσπάθειάς τῆς Ἐβας Gonzalez βλέπει τις τὸν ἐμπροσειονισμὸν ἀνδρῶν-μενον, ἐν δὲ τῇ ἰδεολογίᾳ τῆς θαυμαστῆς Berthe Morisot ἐξευγενίζόμενον.

Τὸ ἐνδιαφέρον ἐν τοῦτοις τῆς συγκεντρώσεως ταύτης τοῦ γυναικείου ἔργου ἐν τῇ τέχνῃ δὲν ἐνυπῆρχεν τόσον εἰς αὐτὰ ταῦτα τὰ ἔργα, ὅσον εἰς τὴν αἰσθησὶν τῆς γυναικείας καλλιτεχνικῆς ψυχῆς, ἧς ἐκυμαίνεται ἐκεῖ, εἰσδύουσα εἰς τὰς σκέψεις, ὡς ἡ κριτικὴ τῆς τέχνης ἀπεκόμισεν.

Ὅ,τι ἐνεποίει τὴν μεγαλειτέραν ἐντύπωσιν ἦτο τὸ ἰδιαιτέρον προσὸν τῶν ἔργων: τὸ νὰ ἦναι δηλαδὴ ἔντονα, ζωηρά, χωρὶς νὰ πειρῶνται νὰ ἀποβοῦν ἀνδρικό. Οὐδέμια ἐκ τῶν καλλιτεχνίδων μιμεῖται τὴν εὐρωστίαν τοῦ ἀνδρικοῦ χαρακτήρος. Πάσας σχεδὸν τὰς εἰκόνας χαρακτηρίζει ἡ σοβαρὰ χάρις: ὅλαι εἶναι ἐζωγραφισμέναι μὲ σταθερὰν καὶ ἐλευθέραν εὐσυνειδησίαν. Βλέπων δὲ τις τὸ γυναικεῖον ἔργον αἰσθάνεται πληρόστατα διὰ αἱ δημιουργοὶ του εἶνε ἰέρεια τῆς τέχνης, ἀφοσιωθεῖσαι ἐξ ὀλοκλήρου εἰς αὐτήν, οὐχὶ ἐπιπολαίως, ἀλλὰ διὰ τὴν τιμῆσωσιν. Ὑπῆκουσιν εἰς τὴν σεμνὴν πειθαρχίαν μιᾶς τεχνοτροπίας, διδαχθείσης εἰς αὐτὰς ὑπὸ τῶν διδασκάλων των, πειρῶμεναι συγχρόνως δι' αὐτῆς ν' ἀποκαλύψωσι τὸ ἀτομικὸν των ὄνειρον. Ὅλαι ἔκαμαν ἐπιμόνους καὶ τελείας σπουδὰς, αἰτινες τὰς ἐπροστάτευσαν κατὰ τῆς ἐπιπολαίου εὐχερείας, χωρὶς νὰ τὰς καταστήσωσιν βραδείας ἐν τῇ ἐκτελέσει. Οὕτω δὲ εἰς ἕκαστον τῶν ἔργων των δὲν ἐπιβραβαιοῦται μόνον ἡ ἐπιτυχία ἐνὸς τεμαχίου ζωγραφικῆς, ἀλλ' ἡ ἀποκάλυψις ἐνὸς χαρακτήρος, μιᾶς ψυχῆς.

Δευτέρα δὲ τις νεωτέρα ἐν τῷ αὐτῷ διαμερίσματι "Ἐκθεσις ἔδωκε μερικὰ ἐλκνοτικώτατα δείγματα τῆς καλλιτεχνικῆς δυνάμεως τῶν συγχρόνων καλλιτεχνίδων.

Ἐν αὐτῇ ἐξετιμῆθησαν ἐκμαγεῖα καὶ προτομαί τῆς κ. Besnard, ἐπιτελέσως λεπτοτάτης, εἰκόνας τῆς κ. Cazin, ἐφ' ὧν δὲν ἔγχεσεν ἡ ἐπίδρασις τοῦ οὐζύου τῆς, τοῦ μεγάλου διδασκάλου, ἀλλὰ διαφαίνεται ἡ θελκτικὴ σφραγὶς τῆς ἰδίας αὐτῆς προσωπικότητος: ἄνθη καὶ τοπεῖα τῆς κ. Devolné Carrière' σκιαγραφίαι καὶ δοκίμια τῆς Δοκ. Alix d' Anelhan καὶ σιερὰ ἰσχυρογραφῶν καὶ κρητιδογραφῶν τῆς Δοκ. Breslau, πλήρης ζωῆς, πλείστα δὲ ἄλλαι, ἐπίσης ἰσχυροῦ τάλαντου ἑλλειπον, ὅλαι ἡ Miss Cassatt, ἡ Δοκ. Dufau, αἱ κ. κ. Ory-Robin, Nanny Adam τοπιογράφος, Duhem, Paul-Rossert, αἱ Δοκ. Bermond, Delasalle, Miss Gardiner, Madeleine Térouanne καὶ ἐκ τῶν γλυπτῶν αἱ δεσποινίδες Claudel καὶ Fouquet.

N.OBH

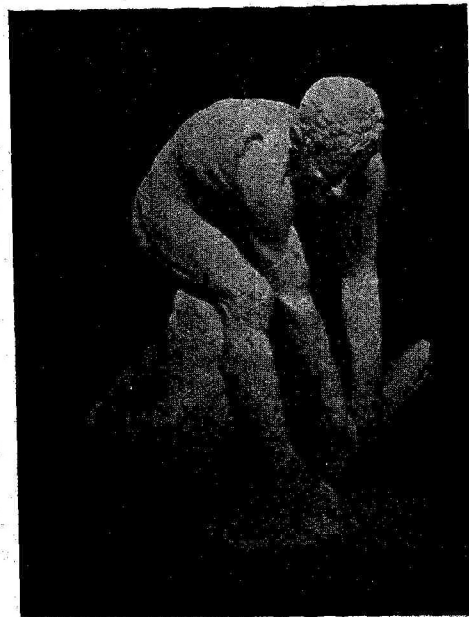
ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΥΖΗ

[Ἀνέκδοτοι γινώμαι ἐκ τοῦ σημειωματαρίου τοῦ μεγάλου καλλιτέχρου].

Ἐλευθερος δὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος νομίζει ἑαυτὸν ἐλευθερον, ἀλλ' ἐκεῖνος, τοῦ ὁποῖου ἡ ἐλευθερία ἔχει ὡς θεμέλιον τὴν ἀρετὴν.

Ἡ μελαγχολία εἶνε ἡ κρίσις τῆς ὀδύνης, εἶνε ὁ ψυχικὸς πυρετός, διὰ τοῦ ὁποῖου φερόμεθα ἢ πρὸς τὴν ἐπούλωσιν τῶν πληγῶν μας, ἢ πρὸς τὸν θάνατον.

Ἡ ἀγάπη εἶναι αὖρα ἐρχομένη ἀπὸ τὸν Παράδεισον. Ἡ ἀληθὴς ἀγάπη εἶναι ἀγνή ὡς ἡ αὐγὴ καὶ σιωπηλὴ ὡς ὁ τάφος.

Δ. Φιλιππότου

Ευλοθραύστης